

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Димитър Л. Цветков, дмн

**относно конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор“ по „Хигиена“
за нуждите на Катедра „Хигиена, медицинска екология, професионални болести и
НБС“ към ФОЗ на Медицински университет – Плевен,
съгласно Заповед № 2900/16.12.2015 г.**

По обявения конкурс за „Професор“ бяха предоставени: папка „Документи“ и три папки „Научни трудове“ на кандидата за длъжността доц. Мишел Салватор Израел, дм, доцент в същата катедра на МУ – Плевен.

Папките включват, както следва:

- Папка „Документи“: автобиография, общи документи, свързани с образоването, квалификацията, трудовия стаж, медицински и съдебен статус, ... списък на цитиранията, Справка за импакт-фактора, ... Хабилитационен труд, ... Документи, свързани с учебно-преподавателската дейност..... – общо **52 бр. документи**;
- Папки 1, 2 и 3, съдържащи всички конкретни материали, посочени в папка „Документи“, включително и: VI. Списък на учебници, учебни ръководства, глави от учебници; Научна активност. I. Списък на резюмета от научни форуми в България, публикувани в съответните сборници с резюмета. Публикациите в наши и чуждестранни научни списания и сборници на научни звена и форуми, включват общо 137 материала; монографии, научни книги или глави от тях – общо 9 материали **„Всичко 146 материала“**.

Доц. Мишел С. Израел, дм, роден на 13.12.1948 г., завършил висше образование по „физика“ в СУ „Климент Охридски“ през 1971 г. От 1973 г. има диплома за квалификация „физик, специалист по физика на твърдото тяло“, а от 1978 г. „биофизика“ на СУ „Климент Охридски“. От 1973 г. до 1991 г. е научен сътрудник (асистент) в Националния център по хигиена, медицинска екология и хранене.

През 1984 г. получава научната степен „кандидат на медицинските науки“ (доктор по медицина). От 1992 г. е старши научен сътрудник (доцент) в НЦХМЕХ (сега НЦОЗА). От 2010 г. е доцент в МУ – Плевен.

Доц. М. Израел е ръководител на отдел „Медицинска физика“ (сега лаборатория „Физически фактори“) при НЦХМЕХ (сега НЦОЗА) от 1991 г. Бил е зам. директор на НЦХМЕХ – 1994-1997 г.

Преподавателската му дейност включва обучение на студенти по медицина в МУ – Плевен, в катедри по „Физика и биофизика“, „Медицинска физика“, „Атомна физика“ на СУ „Свети Климент Охридски“ и ШУ „Свети Константин Преславски“, гост-професор в Йерусалимския университет „Моуит скопус“, гост-лектор във Военно-въздушната база „Буркс“ – САЩ – Сан Антонио. Ръководител е на няколко дисертанти.

Участвал е в разработването на национални и международни проекти, като Международен проект по електромагнитни полета, проект по дозиметрия – на ВВС на САЩ/НАТО, проект „ТРАНСЕКСПО“ и др.

Член е на Европейската асоциация по обществено здраве (EUPHA), на ACGIH, Институт на електрическите и електронни инженери (IEEE) – на координационен комитет по стандарти (нейонизиращи лъчения), на Балканска асоциация по околната среда, на Българско дружество по биомедицинска физика и инженерство. Член е на редколегията на Elsevier publishers, както и на издателския екип на Dosimetry Handbook, NATO.

Биографията му е включена в „Who is Who in the World“ – 12-то издание на IBC - Cambridge (UK).

Основният наукометричен критерий – **научната дейност**, на доц. Мишел Израел, дм, включва общо: 28 публикации в наши научни списания, 28 – в чуждестранни, 54 – в рецензиращи научни сборници у нас и 27 – в чужбина, всичко – 137 разработки. В 66 от тях доц. М. Израел е първи автор.

Обобщено може да се посочи, че:

- Научните разработки са подробно, но стегнато представени – рецензираны са съответно от наши и чуждестранни рецензенти.
- Основно те са насочени към оценка на риска за работещите и населението в условия на въздействие на нейонизиращи лъчения – ЕМП, лазерни и UV лъчения.
- По-конкретно е проучвана експозицията и влиянието им върху: населението в близост до станции за мобилни комуникации, радио- и телевизионни станции, радиорелейни станции; работещи в областта на медицината (физиотерапия), металургия, машиностроене, електроника, енергетика, радио- и телевизионни

станции, нови технологични решения – вятърни електроцентрали, ЯМР, цифрова телевизия; проучвано е биологичното им действие върху сърдечно-съдовата система, стрес хормони, секреция на мелатонин, въздействия на отразено лазерно лъчение върху окото, еластичността на съдовата стена при нискоинтензивни ЕМП.

- Изследвано е въздействието на магнитно поле (трансформатори в жилищни сгради) и възможна връзка с честотата на левкемии при децата.
- Изследвано е и комбинираното действие при работещи с източници на ЕМП, шум и вибрации.
- Разработване на национални програми, методология и въвеждане на нормативна база за оценка на риска от въздействие на ЕМП, оптични (UV) и лазерни лъчения.

Част от научните разработки на доц. Израел е насочена към обучението по медицинска физика и разработване на методи за експозиционна оценка на ЕМП в работната среда, за измерване и оценка на защитата от UV – радиация.

След хабилитацията си за «доцент» в МУ – Плевен (втора хабилитация) доц. Израел представя 7 публикации в чуждестранни списания и 2 изнесени на научни конференции в чужбина (№ 39-47).

Представено е участие с 15 глави в общо 9 монографии (научни книги) – 5 в България и 4 – в чужбина (издания на НАТО в Холандия и на CRC Press). Доц. Израел е първи автор в 14 от тях.

Списъкът на резюмета от разработки, включени в научни форуми в чужбина, публикувани в научни списания или сборници с резюмета, съдържа общо 18 заглавия – в 15 от тях доц. М. Израел е първи автор.

Направени и удостоверени са 2 рационализации – през 1981 г. и 1982 г., свързани с разработената дисертация за «кандидат на медицинските науки».

Направената през 2015 г. компютърна справка (Google Scholar, Research Gate, Biomedical Updater) в ЦУБ на МУ – София и Медицинската библиотека на МУ – Плевен, показва 54 цитирания от български автори и 106 – от чуждестранни (без «автоцитации»).

Направената справка (2015 г.) за импакт-фактора в МБ на МУ – Плевен, показва общ импакт индекс 12,714.

Доц. М. Израел е бил научен ръководител на 3 докторанти, успешно защитили дисертации през 2007 г. и 2013 г. (справка от НЦОЗА).

Научната активност на доц. Израел се изразява и с участието му като член в български и международни научни организации и професионални сдружения – посочени са 12 (с доказателствен материал за някои от тях). Бил е резензент на научни проекти и статии, участвал е в научни журити при избори за научни степени и длъжности. Участвал е в разработката на национални и международни нормативни актове и стандарти (като за всичко горепосочено са представени и съответните документи).

Към учебно-преподавателската дейност досега на доц. М. Израел трябва да се добавят и представените справки – декларации и удостоверения за:

- Хорариум за периода 2000 – 2010 г., като преподавател в НЦОЗА, Шуменски университет «Свети Константин Преславски», СУ «Свети Климент Охридски», НАТО – Сан Антонио и др.
- Хорариум за периода 2012 – 2015 г. – преподаване в МУ – Плевен и НЦОЗА.

Показано е участие като гост-лектор в чужбина и на международни форуми в България.

Посочено е участие в комисии за провеждане на държавен изпит за придобиване на специалност в системата на здравеопазването – по «Биофизика» и по «Медицинска санитарна физика».

Посочено е и участие в 2 учебника – «Трудова медицина» и «Физически фактори – оценка на експозицията и риска за човека».

Доц. М. Израел ползва английски и руски език – писмено и говоримо.

Разработен е хабилитационен труд – монография «Нейонизиращи лъчения в работната среда и в населените места». Монографичният труд е с общ обем от 244 страници. Съдържа 16 глави (части) и библиография от 46 источника – 19 от тях са научни разработки от или с участието на доц. М. Израел. Съгласен съм общо с представената от него «Анотация» за съдържанието, информативността, участието му и предназначението на хабилитационния труд. Монографията е рецензирана и предадена в библиотеката на МУ – Плевен през м. май 2015 г.

Заключение

Въз основа на всичко от гореизложеното, считам, че Доцент Мишел Салватор Израел, дм, отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния

състав в Република България, Правилника за приложението му и съответния Правилник на МУ – Плевен за избор на академичната длъжност „Професор” по „Хигиена” в катедра „Хигиена, медицинска екология, професионални болести и МБС” на МУ – Плевен.

София, 20 януари 2016 г.

Рецензент:

(Проф. Д. Л. Цветков)

